

Πριν από 110 χρόνια ο Κωστής Παλαμάς γράφει ένα ποίημα πιο επίκαιρο από ποτέ

- Τι λέει για την Ελλάδα και την πτώχευση

Το 1908 η Ελλάδα για άλλη μια φορά είναι ταπεινωμένη. Μετά την πτώχευση του Τρικούπη και τις ήττες, οι δανειστές ελέγχουν την πολιτική και οικονομική ζωή της χώρας. Ίντριγκες, ψέμματα, φόροι και χαράτσια. Ο λαός πεινάει. Δεν υπάρχει καμία αισιοδοξία και ο Κωστής Παλαμάς γράφει το ποίημα «Γύριζε».

Με ποιητική ακρίβεια, μιλά ευθέως για «την πόρνη Ρωμιοσύνη, τον περίγελο των Ευρωπαίων, τους στέρφους μανταρίνους και το ρωμιό που ξανάσκυψε να γίνει σκλάβος». 110 χρόνια μετά ο ποιητής είναι πιο επίκαιρος από ποτέ. Κρίμα που δε διαβάσαμε τους στίχους του όταν έπρεπε.

*«Γύριζε, μή σταθής ποτέ, ρίξε μας πέτρα μαύρη,
ο ψεύτης είδωλο είναι εδώ, το προσκυνά η
πλεμπάγια, η Αλήθεια τόπο να σταθή μια
σπιθαμή δέ θάβρη. Αλάργα. Νέκρα της ψυχής
της χώρας τα μουράγια.*

*Η Πολιτεία λωλάθηκε, κι απόπαιδα τα κάνει το
Νου, το Λόγο, την Καρδιά, τον Ψάλτη, τον
Προφήτη· κάθε σπαθί, κάθε φτερό, κάθε χλωρό
στεφάνι, στη λάσπη. Σταύλος ο ναός,
μπουντρούμι και το σπίτι.*

*Από θαμπούς ντερβίσηδες και στέρφους
μανταρίνους κι από τους χαλκοπράσινους η
Πολιτεία πατιέται. Χαρά στους χασομέρηδες!
Χαρά στους αρλεκίνους! Σκλάβος ξανάσκυψε ο
ρωμιός και δασκαλοκρατιέται.*

*Δεν έχεις, Όλυμπε, θεούς, μηδέ λεβέντες η
Όσσα, ραγιάδες έχεις, μάννα γή, σκυφτούς για
το χαράτσι, κούφιοι και οκνοί καταφρονούν τη
θεία τραχιά σου γλώσσα, των Ευρωπαίων
περίγελα και των αρχαίων παλιάτσοι.*

*Και δημοκόποι Κλέωνες και λογοκόποι Ζώιοι,
Και Μαμμωνάδες βάρβαροι, και χαύνοι
λεβαντίνοι· Λύκοι, κοπάδια, οι πιστικοί και
ψωριασμένοι οι σκύλοι Κι οι χαροκόποι
αδιάντροποι, και πόρνη η Ρωμιοσύνη!»*

Ο Κωστής Παλαμάς πέθανε στις 27 Φεβρουαρίου 1943. Μία μέρα αργότερα, τελέστηκε η κηδεία του, η οποία εξελίχτηκε σε κορυφαία αντιστασιακή εκδήλωση ενάντια στη γερμανική κατοχή.